

Gera saugos ir sveikatos praktika sveikatos priežiūros sektoriuje internete

Beveik 10 proc. visų Europos Sąjungos darbuotojų dirba sveikatos priežiūros sektoriuje, o iš jų didelė dalis dirba ligoninėse. Tuo būdu sveikatos priežiūros sektorius Europoje yra vienas iš didžiausių užimtumo sektorių, kuriame yra atliekamas labai platus darbų spektras. Iš visų dirbančiųjų sveikatos priežiūros sektoriuje 77 proc. sudaro moterys. Europos mastu surinkti duomenys rodo, kad su darbu susijusių nelaimingų atsitikimų skaičius sveikatos priežiūros sektoriuje beveik 34 proc. viršija ES vidurkį. Be to, šis sektorius užima antrą vietą po statybų sektoriaus pagal su darbu susijusių jungiamojo audinio ir skeleto raumenų sistemos ligų dažnumą⁽¹⁾. Šiame informaciniame biuletenyje pateikiama pagrindinė įvadinė informacija apie darbuotojų saugą ir sveikatą sveikatos priežiūros sektoriuje bei paaiškinama, kaip rasti informacijos apie šį sektorių Agentūros tinklalapyje.

Pagrindiniai rizikos veiksniai ir susiję sveikatos problemos sveikatos priežiūros sektoriuje yra gerai dokumentuotos⁽²⁾. Jos yra:

- Jungiamojo audinio ir skeleto raumenų sistemos krūviai – blogos darbo pozos, sunkūs kroviniai.
- Biologiniai veiksniai – mikroorganizmai, virusai, pvz., ŽIV ir hepatitas B, užkrėstas kraujas.
- Cheminės medžiagos – įskaitant dezinfekuojančias medžiagas, anestezuojamąsias dujas ir antibiotikus. Jos gali būti kenksmingos odai, kvėpavimo sistemai, taip pat gali būti kancerogeninės.
- Radiologiniai pavojai.
- Besikeičiančios pamainos, darbo ritmas ir naktinis darbas.
- Visuomenės narių smurtas.
- Kiti veiksniai, skatinantys stresą: trauminės situacijos, darbo organizavimo veiksniai, santykiai su kolegomis.
- Nelaimingi atsitikimai darbe – kritimai, įsijrovimai, adatų dūriai (mikrotraumos), elektros šokas ir pan.

Tinklalapio skyriuje „Temos“ rasite nuorodas į šias temas.

Rizikos vertinimas ir efektyvus sveikatos ir saugos valdymas yra labai svarbus vykdant sveikatos priežiūros darbuotojų kenksmingų veiksmų darbe poveikio prevenciją ir mažinimą. Tai apima: turi būti parengta sveikatos ir saugos valdymo sistema; prevencijos politika ir rizikos vertinimas; mokymas; darbuotojų konsultavimas; tinkami resursai prevencijos priemonėms; DSS integravimas į kitus valdymo procesus, pvz., pirkimus ir konkursų organizavimą, ypač:

- rizika turi būti vertinama, analizuojant visus esamus pavojus ir nustatant, kas ir kaip gali būti veikiamas; imantis tinkamų veiksmų rizikos prevencijai ir pirmiausiai vykdant prevenciją rizikos atsiradimo šaltinyje;
- konsultavimasis su darbuotojais ir aktyvus darbuotojų atstovų dalyvavimas, pvz., per saugos komitetus, yra svarbus sėkmingo valdymo elementas.

Eikite į „Temų sąrašas“ tinklalapyje ir spustelėkite ant „Valdymas“ skyriaus, kur rasite nuorodas į tolimesnę informaciją.

Visos profesijų grupės šiame sektoriuje gali susidurti su pavojais – ne tik slaugytojai, bet ir aptarnaujantis pagalbinis personalas, specialistai, dirbantys laboratorijose bei anesteziologai. Spauskite „Occupations“ („Profesijos“) dalį „Topics“ („Temos“), kur rasite konkrečias nuorodas.

Tinklalapyje pateikiama daug nuorodų į įvairią informaciją. Tai yra valstybių narių ir kitos nuorodos. Čia rasite nuorodas į pagrindines DSS institucijas, profesines sąjungas, darbdavių asociacijas bei nevyriausybinę organizaciją.

http://europe.osha.eu.int/good_practice/healthcare/

Your network to a safer and healthier working environment

European Agency for Safety and Health at Work

Europe

Search

Site Update | Site Map | Comments | Help | Translation Help

Network

MENU

- Welcome
- News & Events
- Legislation
- Good Practice
- Research
- Statistics
- Systems
- Training
- Topics
- Publications
- Discussion
- FAQ
- About our network

Health Care Sector

- Introduction
- List of topics-Information presented by key hazards and issues.
- Index
- List of providers- Organisations providing information about occupational safety and health in the health care sector.
- Key Agency Documents
- Online Forum- Link to the Agency discussion forum for the Health Care Sector
- Translation Help - Link to information about how to translate webpages
- Disclaimer

Here you will find information on safety and health at work in the health care sector, for example in hospitals, clinics and old peoples' homes. We have compiled a list of links to practical information on the main work-related hazards to staff working in this sector such as stress, manual handling and infectious diseases. There are examples of good practice and practical guidelines. There are Member State, European and international examples. There is also a list of links, by country, to the websites of some organisations that provide information to help the health services protect their employees' health at work.

To help you find your way around, we have provided comments on the links and sorted them.

You can search the list of topics or search by the A to Z index or search the list of providers of information.

In the topics section you may find information on a topic by looking in the guides in the general section as well as under the specific topic section.

The Agency site links to "mirror" pages in the Member States and international countries, where you may find further information.

⁽¹⁾ Žr. „Eurostatistics in Focus“ 3 tema, 16/2000 ir 17/2001, Europos Bendrijų Oficialiųjų leidinių biuras, Liuksemburgas

⁽²⁾ Pvz., žr. „Darbo sąlygos Europos Sąjungos ligoninėse“ („Working Conditions in Hospitals in the European Union“), Europos darbo ir gyvenimo sąlygų gerinimo fondas, EF/95/27/EN, ISBN 92-827-5776-5.

Mikrotraumos (adatų dūriai) : mikrotraumų poveikis gali būti tiek fizinis, tiek emocinis, nes darbuotojai gali užsikrėsti per kraują plintančiais virusais, pvz., ŽIV, hepatitu B arba C. Prevencijos priemonės:

- nenaudoti adatų visur, kur galimos saugios ir efektyvios alternatyvos;
- naudotis saugos įrenginiais ir priemonėmis, pasirenkant pačias efektyviausias ir tinkamiausias;
- pakeisti darbo praktiką saugesne visur, kur atsiranda mikrotraumų pavojus;
- apmokyti darbuotojus saugiai naudotis adatomis, o panaudotas išmesti į tam skirtus konteinerius.

Sveikatos priežiūros darbuotojai, dėvintys apsaugines pirštines, gali būti **alergiški lateksui**. Alerginė reakcija pasireiškia bėrimais, nosies, sinusų ir akių problemomis, astmos priepuoliais ir netgi šoku. Prevencijos priemonės:

- naudoti pirštines, turinčias mažiau latekso proteinų;
- latekso pirštines naudoti tik atliekant darbus, kur yra pavojus užsikrėsti infekcija;
- jei galima, naudoti pirštines be miltelių;
- naudoti tinkamos higienos praktiką, pvz., rankų plovimas ir vengti naudoti apsauginius kremus, mėvint latekso pirštines.

Darbą ligoninėse, klinikoje ir pan. reglamentuoja **Europos saugos ir sveikatos darbe direktyvos**. Valstybės narės įgyvendino šias direktyvas per nacionalinius teisės aktus, papildomas rekomendacijas ir kodeksus. Pagrindinėje direktyvoje numatytas gero valdymo pagrindas, apimantis visus pavojus, pasitaikančius sveikatos priežiūros sektoriuje. Kitose direktyvose konkrečios rizikos yra aptariamoms detaliau.

Daug pastangų reikalaujantis kėlimas, **krovinių kėlimas rankomis ir įtemptos darbo pozos** būdingos padedant pacientams. Jos taip pat pasitaiko atliekant kitus darbus, pvz., skalbinių, prekių ir pan., kėlimas, vežimėlių, lovų, šiukšlių konteinerių stumdymas, valymas. Įtemptos darbo pozos pasitaiko chirurgų ir laboratorijų darbuotojų darbe. Numatant prevencijos priemones, reikia apsvarstyti:

- Ar darbe įvertinta krovinių kėlimo ir varginančių pozų rizika?
- Ar galima panaudoti technines priemones arba reguliuojamus įrenginius?
- Ar galima reorganizuoti darbo vietą tam, kad būtų išvengta problemų arba jos būtų sumažintos?
- Ar darbuotojai mokomi?
- Ar teikiamos sveikatos priežiūros ir reabilitacijos paslaugos?

Kaip ir kituose sektoriuose, svarbu atkreipti dėmesį į tinkamą **šildymą, apšvietimą ir oro kokybę**.

Darbas pamainomis ir naktimis gali sukelti įvairių sveikatos problemų ir padidinti stresą darbe. Prevencijos ir kontrolės priemonės turi apimti darbo grafikų patobulinimą, pvz.:

- Ar pamainos keičiasi (dirbama dieną, vakare, naktį)?
- Ar darbuotojai turi pakankamai laiko išsimiegoti po naktinių pamainų?
- Ar pamainos metu darbuotojai turi pakankamai ilgą pertrauką pailsėti?
- Ar pamainos planuojamos ir darbuotojai apie tai iš anksto informuojami?
- Ar neplaniniai pamainų pakeitimai yra minimalūs?

Psichologinės problemos pvz., visuomenės narių smurtas, bendradarbių bauginimai ir kiti streso veiksniai yra gana dažni sveikatos priežiūros sektoriuje. Papildomi streso veiksniai gali būti susidūrimas su skausmu ir mirštančiais žmonėmis, autonomijos stoka ir monotoniškas darbas, komandinio darbo stoka, darbas vienuoje, paramos ir grįžtamojo ryšio trūkumas. Tačiau ir čia galima vykdyti prevenciją bei kontrolę.

Geresnė sveikata ir sauga sveikatos priežiūros sektoriuje bus naudinga ne tik ten dirbantiems darbuotojams, bet ir visiems besigydančioms; taip pat sumažėtų gydymo kaštai.